

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Béla.

Laptulajdonos:

Dr. Haviár Gyula

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Hitbizomány és nagybirtok.

Az összefüggés a kivándorlás méreteinek szédületes növekedése s a magyar földterület birtokmegoszlása között már régen ismeretes és teljesen feltárt dolog. S midőn ez az összefüggés most gazdasági testünk könnyen végzetessé válható megbetegedésében csucsusodik ki, könnyen nyulhatunk vissza a régi nagyjaink programtárába mentőgondolatért s akkor rá kell találnunk Deák Ferenc bölcsességei között arra a programpontra is, hogy: a holtköz birtokszerzése megszorítandó, a hitbizományok pedig megszüntetendők.

A hitbizományokhoz kihatás tekintetében igen hasonlatosak nagybirtokaink azzal a sajátos bérleti rendszerrel, minőhöz hasonlót csak a keleti államok tudnak felmutatni. A fő és albériök néhol két-háromszoros rétege fekszik rajta a legelső, a földet közvetlenül megművelő paraszt kisbérlet és nyomja azt. Valóban nem csoda, ha a föld hozamából alig képes kielégíteni a fölötte levő bérlet-rétegeket s a maga és családja gyarapodására semmije sem marad.

Jól tudjuk, hogy a hitbizományok megszüntetése az egész birtokrendszer-reform kérdés-komplexumának csak a kisebbik része, hogy úgy mondjuk, csak egy kiálló kampó, mintegy fogantyúja a kérdésnek, melybe okvetlen belebotlik annak a keze, a ki a kérdéshez komolyan hozzányul.

Valamint hogy az ipari termelés fejlődésének mentől magasabb fokán mentől erősebb és nagyobb méretű tőke-koncentrációra vezet, sőt szükségképpen arra vezetnie kell, éppúgy fel

kell tételeznünk az analógiát a mezőgazdasági termelésre is. És ha mégis van a két termelés (ipari és mezőgazdasági) között eltérés, a minthogy tényleg van, akkor ez az eltérés nem lehet lényegi, a dolog természetében bentrejő, hanem másfele, talán külső okok által előidézett különbség. S e ponton ütközünk a hitbizományokba. Jogilag megrögzített nagy birtoktestek ezek, rendszerint már felállításuknál fogva is objective valamely család díszének fentartására és nem gazdasági erőinek és képességeinek kifejtésére rendeltetve, subjective is ilyenekül kezeltetve, mentől kevesebb gondal, fáradozással, munkával műveltetnek, tehát okvetlen külterjes művelésre kárhóztatvák.

Nagy tőkék ezek, de nem valódi tőke-koncentrációk, mert a koncentráció minden jellege nélkül valók. Míg az ipari koncentrált tőkék a legnagyobb arányú gépzemmel, időnek, anyagnak teljes, tökéletes kihasználásával, munkamegosztás és munkaegyesítés folytonos tökéletesítése mellett a legszabatosabb gazdaságosabb jegyében töltik be nagy feladataikat a fejlődés vonalán, addig a hitbizományokon a termelőmunka oroszánrésze az esőre és napsugárra hárul.

Ugyanezt a jelleget tüntetik fel nagy birtoktesteink. Ennek megfelelően birtokrendszerünk reformja alatt nem csupán a hitbizományok korlátozását kívánjuk érteni s távolról sem tartanók óhajtandónak azt, hogy nagy birtokok ne legyenek, mert mindez csak reflexe annak a valóban nagy bajnak, hogy az ország területének nagy része, csaknem

fele, mely hitbizományt és nagybirtokot képez, külterjes művelés alatt áll, tehát gazdaságilag tökéletesen kihasználva nincsen.

Az a kincs, mely itt kihasználatlanul hever, ez a lucrum cessans, mely évről-évre növekszik, az hiányzik ennek a népnek s hajtja tengereken át.

S a haza földjében rekedő eme kincs után is a kis ember, a kisbirtokos adózik tulajdonképpen, mert a nagybirtokok eléggé ki nem használt voltával magyarázható meg csak, hogy a kisbirtok adója, teherviselése aránylag sokkalta nagyobb, mint a nagybirtoké. Alapvető okot kell látnunk ebben a folytonos drágulásnak is, mert a termelés fokozása nem áll arányban a szükségletek növekedésével. Sőt, hogy a munkabérek nem emelhetők jobban, szintén annak tulajdonítható, hogy az erre fordítható értékek a földből ki nem emeltetnek.

Östermelésünk belterjessé tételé tehát a legelső feladatunk. Azaz: birtokrendszerünket úgy kell átalakítanunk, hogy a haza földjének mind belterjesebb művelését s a tőkének mezőgazdaság terén való decentralizálódását avagy koncentrációját ne akadályozza, mert a gazdasági erők szabad mérkőzésének kell meghatározni a birtokformációt, és ott, a hol a keilő képességek és előfeltételek jelen vannak, önmagától fog a birtok koncentrálni s a hol az előfeltételek és képességek hiányoznak, decentralizálni fog. Így mindenesetre harmonikusabban alakulna ki a birtokeloszlás, a mi a szabad tulajdoni elvébe ékelt hitbizományi rendszer mellett nem várható. Nem pedig azért, mert a

Sirolin

Használ az étvágyat és a testvért, megakadályozza a köhögést, vándorlatot, éjszakai izgatást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofuzia, influenza

ellen szántalan hatás és gyors hatás alapján ajánlva.

Minthogy értéktelen utálatokat is keltett, kérjük mindenképp „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Előzetes orvosi tanácsot a gyógyszerhasználat előtt. — Ára évszámokért 4-5 franc.

birtokmegkötés jogi szerkezete menteséget biztosít hazánk területe jelentékeny részének azon gazdasági törvény szankciója alól, mely a termelőt a folytonos fejlődésre, a termelés folytonos fokozására, munka, idő és anyag folyton tökéletesebb kihasználására kényszeríti. Ezt a törvényt röviden kapitalizációnak nevezhetjük és szankciója az, hogy az ellene vétő termelő pangásnak néz elé és esetleg tönkre jut.

A vasúti végrehajtó-bizottság gyűlése.

A Kunszentmártontól Szarvason át Körösladányig tervezett helyi érdekű vasut létesítésére tudvalevőleg az érdekelt összes községek küldötteiből végrehajtó bizottság alakult, amely május 9-én tartotta első gyűlését. A bizottságot Szarvas község birája hívta össze s azon Gyoma községek kivételével az összes érdekelt községek küldöttei megjelentek.

A gyűlés Szarvas község község-házánál folyt le és azon jelen voltak: Kunszentmártonból Tóth Mátyás bíró, Öcsödről Mészáros Demeter bíró, Soós István főjegyző, Dr. Oláh Antal és Csonka László, Békésszentandrásról Benesik István bíró és Dr. Hajas József főjegyző, Mezőberényből Winter Ádám bíró, Kolozsy Endre főjegyző és Saguly Károly mérnök, Köröstarcsáról Gyarakai Sándor bíró és Petneházy Ferencz főjegyző, Körösladányról Vakarc

János bíró és Bácsy Dani főjegyző, Endrődről Kovács J. Pál bíró és ifj. Hunya Mihály, Szarvasról Kovács János bíró, Jeszenszky Frigyes jegyző, Haviár Dániel, dr. Haviár Gyula, dr. Glásner Adolf, Tepliczky János, Váلكovszky Mihály, ifj. Sonkoly Márton, Roszik Mihály, id. Melis Pál és Ponyiczky Kálmán községi mérnök.

Kovács János üdvözölte a megjelenteket, megállapította, hogy az összes községek szabályszerűen megidézettek, mire felkérte a bizottságot megalakulásra. A bizottság egyhangulag Haviár Dániel szarvasi orsz. képviselőt választotta elnökévé, aki azonban elfoglaltságára hivatkozással, ez alól magát felmentetni kérte és csak a bizottság újabb kérésére azon kijelentéssel foglalta el az elnöki széket, hogy tudomása van arról, hogy a helyi érdekű vasutak támogatásáról törvényjavaslat van előkészítés alatt, így nézete szerint addig, míg ezen törvény meg nem alkottatott, a vasut létesítését siettetni káros volna.

Ezután a bizottság alelnökévé Kovács Jánost, jegyzővé Jeszenszky Frigyeszt választották meg, míg a pénztári teendők végzésére Szarvas község pénztárát jelölték ki.

Az elnök indítványára kimondta a végrehajtó bizottság, hogy a sürgősebb természetű ügyek eldöntésére a szarvasi vasúti végrehajtó bizottságot önálló hatáskör nélkül — megbizsa.

Petneházy Ferencz köröstarcsai főjegyző indítványozta ezután, hogy állapítsák meg, hogyan történjék a

bizottság határozatainak hozatal. Mire a bizottság kimondta, hogy minden község csak egy irányban adhatja szavazatát, a kiküldöttek egymásközt szótöbbséggel határozván, egy egy község annyi szavazattal bír, a hány kilométert a tervezett vasut az illető község határában befut. Ugyanazon arányban kötelesek a községek az előzetes költségeket fedezni.

Megállapította ezután a bizottság a vasut tervezett utirányát, megjegyezve azt, hogy ezt véglegesnek nem tekint, hanem a kifejlendőkhez képest azon változtatásokat fog tenni: Ezek szerint a vasúti vonal Kunszentmárton vasúti állomásáról indul ki és az állami transversális műuton halad Öcsödig. Öcsöd község déli részén a Kiritóban a szélmalom mellett lenne az állomás. Innen ugyancsak a műut mellett és a másodrendű védtöltés felhasználásával menné a vonal Békésszentandrásra, hol szintén állomás lenne. Innen lehetőleg a közúti hidakon át a műuton a szarvasi Beliczey-uton végig menne a szarvasi vasúti állomásra. Szarvasról a szarvasmezőberényi vicinális uton az endrődi határig megy a vonal, a csaba-endrődi uton a Timár-szállástól szárnyvonal vinne Endrődre, míg a fővonal a szarvasmezőberényi uton a mezőberényi határ mellett megy Mezőberény állomásig. Innen lehetőleg a nagy utcán végig a Tarsa uton-Köröstarcsa körgátjág a vásártérnek, ahol az állomás lenne, Köröstarcsán a Deák Ferencz és Ko-suth-utcán keresztül a közúti hid felhasználásával a törvényhatósági

TÁRCA.

Miért nem voltam én Velencében?

(Visszaemlékezés.)

Irtá: ZLINSZKY ISTVÁN.

18** évben Beliczey István a Békésmegyei gazdasági egyesület egykori nagynevű elnöke s a vármegye főispánjának indítványára elhatározta a gazdasági egyesület, hogy a déli kereskedelem tanulmányozására egy bizottságot küld ki.

Hogy ki volt Beliczey István, azt e vármegyében magyaráznom nem kell, mert ismerte őt minden ember s egyaránt becsülte is. Az ő mindenre kiterjedő figyelme már akkor felismerte a tengeri kereskedelem óriási fontosságát Magyarországra nézve, s kis körében is igyekezett annak nagy horderejét hangoztatni, s miután hatáskörében más — sikerre vezetőbb — mód nem kínálkozott, a gazdasági egyesület útján igyekezett eszméit terjeszteni s népszerűvé tenni.

A mai fiatal generatio talán nem emlékszik az ő nagy tevékenységére, az ő nagy szellemének oly gyakori megnyilatkozására, de mi öregek és öregedők bizony jól emlékszünk még az ő pöz nélküli, egyszerű, s mindenki iránt oly előzékeny, oly figyelmes, — a leereszkedésnek minden látszata

nélkül való kedves egyéniségére. S azok is, kik nem osztották mindenben felfogását, s a kik talán igazságos szigora miatt nem voltak is őszinte hívei, de azért becsülték, tisztelték, s most holta után hej, de sokszor felsóhajtának, s elmondják, hogy de kár, hogy néki is meg kellett már halnia, még nagy szüksége lenne reá vármegyénk zavaros közéletének! . . .

A bizottság Beliczey István vezetése alatt, ha jól emlékszem, így alakított meg: Rimler Pál, Zlinszky István, Bartohy László, Fejér Béla, Löwinger Lipót és az egyesület akkori jeles titkára Mokry Soma. A bizottsághoz csatlakoztak: Haviár Dani, Márky Lajos vármegyei főjegyző, Kövér László vármegyei főszolgabíró és Mikolay Miska (akkor még Miska, ma már bizony ő is Mihály nemcsak királyi tanácsossága, de koránál fogva is!)

A bizottság azon év június havában indult utnak Csabáról s 38 órán keresztül utazva Dálya felé, Slavonián keresztül, szerencsésen ért el rendeltetése helyére, Fiuméba.

Nagy veszteség volt a bizottságra, hogy vezérünk Beliczey István nem jöhetett velünk, mert őt főispáni állásából kifolyólag a miniszter ugyanakkorra rendelte fel Budapestre.

Elmaradt egészségi okokból Löwinger

Lipót és Bartohy László is, s így mi igazán szárnyaszegetten maradtunk magunkra, mert épen az a három tag maradt el, aki értett volna a dologhoz, de bizony mi többiek nem igen vittük előbbre a nagyfontosságú ügyet, habár a jeles tollu Mokry ügyesen szerkesztett emlékiratban örökítette meg kirándulásunk eredményét.

Nem akarom itt az ut gyönyörűségeit, még kevésbbé kellemetlenségeit vázolni. Nem akarom elmondani, hogy minő isteneknek való látvány volt az, midőn a több ezer lábnyi magasságból megpillantottuk a tengert száz és száz halászbárkájával, melyek úgy néztek ki fehér vitorláikkal, mintha fehér lepkek játszadoztak volna a felkelő nap sugaraitól megezüstözött tenger felett!! Nem akarom rajzolni a kopár Karszt hegység borzalmas szépségeit, amely olyan benyomást tett a mi alföldi zöldpázsitos síkhoz szokott lelkeinkre, mint egy kihalt ország, melyben nem nyujt árnyékot még egy bokor sem, melyben nem dalol a madár, de talán nem is él egyetlen madár sem! . . . Csak itt-ott láttunk egy-egy élő lényt, egy-egy inséges horvát asszonyt, aki puttonnal soványi hátán földet vitt kis — pár öl terjedelmű kertjébe, hogy ott pár szem babot vagy más egyebet termeljen. — vagy hogy vizet vigyen messze távolból kicsiny gunyhójába a szomszoruhoz apróságnak, mert a ciszternába gyűj-

ut mentén Körösladány felé megy a vonal a tarcsai határtól a Cserepes-majorba, onnan a Szelyem-majorba és Schweiczter-majorba. Ezután ismét a közúti hidon át a Sugár-úton vonulva esatlakozni Körösladányon a mátra-vidéki vasut állomásán.

Az egész utvonala hossza 86 kilométer.

A bizottság az általános tervezéssel két mérnök tagját óhajtja megbízni, még pedig úgy, hogy Ponyiczky Kálmán Kunszentmártontól a mezőberényi határig terjedő fővonalat és az endrődi szárnyvonalat tervezné, míg a többi részt Saguly Károly mezőberényi mérnökre bíznák. Felhívták ennél fogva a mérnököket, hogy a bizottság legközelebbi gyűlése elé tegyenek ajánlatot, hogy mily összegért volnának hajlandók az általános tervezéssel járó munkálatokat elvégezni.

Kimondta végül a bizottság, hogy mielőtt az általános tervezésre a megbízást megadják, tájékozódni óhajt arra vonatkozólag, hogy mily összegű állami és megyei hozzájárulást remélhet és különösen hogy az érdekelt községek mennyi értékű részjegyzésre volnának hajlandók és csak, ha meggyőződik arról, hogy a kellő anyagi hozzájárulás megvan, adja meg a megbízást a keresztülvitelre, nehogy esetleg hiába terheltesse meg a községek az általános tervezésnek mintegy 5—6000 koronát kitevő költségeivel.

A színtársulat engedélye.

Jeleztük már, hogy a színiügyi bizottság azt határozta, hogy a községi

nyári színházat ez idén is dr. Farkas Ferenc szabadkai színiigazgató társulatának adja ki, aki már pár esztendeje látogja Szarvast. A színiügyi bizottság javaslata alapján e héten adta ki a község előjárósága a színiigazgató részére a helyhatósági engedélyt.

Az előjáróság a színiigazgató már bejelentett terve szerint a színi szezon idejét ez idén is agusztus 24-től szeptember hó 30. napjáig terjedő időre tűzte ki és felhívta az igazgatót, hogy 8 nap alatt a virágvasárnapján összeállított társulat tagjainak teljes névsorát jelentse be, valamint jelentse be írásbelileg, hogy aláveti magát a színház használatának az engedélyben megszabott feltételeinek.

A feltételek között első helyen kikötötte az előjáróság, hogy a színiigazgató társulatának csupán annyi tagját szabadíthatja a nyár folyamára, hogy a működő tagok a szarvasi színházlátogató közönség igényeit teljesen kielégítsék.

A község a játszási időnyre az igazgatónak rendelkezésére bocsátja — leltár mellett — a színház meglévő felszerelését, valamint gondoskodik az acetylen világításról és a tűzbiztonsági intézkedésekről. Az átadott felszerelések, valamint az engedélyben kikötött kötelezettség biztosítására köteles a színiigazgató 400 korona óvadékot letenni. Köteles a színiigazgató hetenként bemutatni a színiügyi bizottságnak a következő hétnak műsorát, az előadandó darabokat; a színiügyi bizottságnak joga van az előadni kívánt darabokat törölni s a helyett más darab előadását kívánni. Kiköti az engedély

azt is, hogy a színtársulat hetenként legalább két napon bérletszünetben tartson előadást.

A színház és felszerelések használatáért és a világításért dr. Farkas Ferenc napi 20 koronát fizet a községi pénztárnak, azonkívül köteles a községi tanács és segédszemélyzet tagjai részére a zártszék első sorában az összes előadásokra 5 szabadjegyet adni.

Ezek azon feltételek, a melyek mellett az ősszel bevonulhat Thália csapatja a szarvasi színházba. Még egy feltétele van az itteni sikernek, amit nem lehet hivatalos irásban kikötni és ez az, hogy a színészek jól játszanak, a község pedig látogassa a színházat, nehogy úgy járjunk, mint a régi jó időkben, amikor a színész azt mondta: azért nem játszom jól, mert nincs közönség, — a közönség meg azt mondta: azért nem járok színházba, mert nem játszanak jól!

UJDONSÁGOK

A táblai elnök Szarvason.

Nagy vendége volt a múlt héten a szarvasi járásbírósnak. Baró Szentkereszthy Zsigmond a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke és Gálbory József táblai elnöki titkár vizsgálták meg vasárnap és hétfőn a bíróság ügykezelését és a vizsgálat befejeztével a legteljesebb megelégedésüknek adtak kifejezést. A táblai elnök és a bírák tiszteletére a szarvasi ügyvédi kar vasárnap este az „Árpád” szálló éttermében vacsorát adott, a melyen az éjszaka késő órájáig jó kedélyben mulattak együtt.

— Uj gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Papp Istvánt, a

tött esővíz — rendes italuk — vagy kifogyott, vagy ihatatlanná vált.

Mi, az igazat megvallva, egész úton a harminckét levelű bibliát tanulmányoztuk s csak ott és akkor hagytuk abba, ahol valami látni való volt. De Károlyvárostól — bár éj, de gyönyörű holdvilágos éj volt — nem játszottunk, hanem az ablakokhoz huzódva gyönyörködtünk abban a szomorú országban, melynek gyér lakossága igazán szánalomra méltó.

Megérkezve Fiuméba úgy reggel 7—8 óra tájban, elfoglaltuk az Európa szállóban sürgönyileg lefoglalt s egymásba nyíló s a tenger-öbölre néző szobáinkat.

Lerakva podgyászunkat siettünk a tenger habjaiban lemosni a majdnem két napi utazás szennyét.

Az öböl partján számos gondolat vár a fürödni óhajtókra, hogy a kissé beljebb levő, fürdőkbe szállítsa. Mi is bele telepedtünk, ketten, hárman egybe-egybe, s miután az élelmes talián látta, hogy előre nem alkuvó magyar gavallérokkal van dolga, személyenként csak 50 krt kért, s mi nem ismerve a viszonyokat, azonnal meg is fizettünk az öt percig sem tartó vízi utért, s midőn elmondtuk a fürdőben, szépen kine-

vettek s azt mondták, hogy személyenként 10 kr. a megszabott taksa!

Isteni élvezet volt forró s porral, izzadsággal borított testünket a tenger hűs hullámaiban öblögetni! Itt jöttem arra a tapasztalatra, hogy — uszni tudok! Persze mint homoki gyereknek nem volt alkalmam uszni tanulni, később pedig mikor már Pestre kerültem iskolába, szegény jó atyám nem engedett tanulni azzal érvelvén, hogy több olyan ember ful bele a vízbe, a ki uszni tud, mert az rendszeren vakmerősködik, bravuroskodik, míg a ki uszni nem tud, nem igen mer térdig érőnél mélyebb vízbe menni. Én ugyan azt hiszem, hogy ez csak kifogas volt jó öregem részéről, s inkább a tandíj fizetés terhe okozta azt a nézetét, mert bizony tizenhat roszt kölökre vajmi nehéz volt a szükséges költséget előállítani! S a tengerben ugyancsak usztam, akár egy — cápa! Persze a tenger tömör vize nem engedett olyan könnyen leülni, s így én is usztam, s dicsekedtem társaimnak, hogy nini, tudok uszni! . . .

Fiume.

Nevét Fiume vármegyétől nyerte, valódi neve a városnak Rieka vagy Rika volt. Régebben Horvátország egy megyéje volt,

de az új beosztás szerint Modrus-Fiume vármegyébe kebeleztetett. Fiume a Magyar szent korona országainak részét képezi. Fekszik az Adriai tenger északkeleti csucsán levő Quarnero öbölben. A nyílt tengertől az előtte fekvő Veglia és Cherzo szigetek úgy zárják el, hogy a 14-16 négyszög mérföldnyi fiumei öböl e szigetek és az istriai és magyar-horvát partok között csupán három hajózható és világítókkal ellátott szűk tengerszoros, illetve csatorna által van az Adriai tengerrel összeköttetésben.

A város fekvése gyönyörű. Előtte az öböl és a kikötő; a háttérben szelid emelkedésű s fákkal benőtt magaslat. Az utcák mind kikövezve, a járdák és a corsó a z-falattal burkolva. Séta- és üdülő helyekkel is kedvezően van ellátva. A Giardino publico (városi népkert) terjedelmes és árnyas ligetein kívül ott van a Ferencz-József kert a színház előtt; a Scoglietto a Fiumara folyócska mellett. Ezekon kívül meg kell hogy emlékezzem a Villa Giaseppa, a József főherceg tropikus növényzetben gazdag parkjáról, s végre az olasz jellegű siremlékeivel, sudar, sötétzöld ciprusaival pimpázó temetőről.

(Folyt. következik.)

szarvasi ásmentesítő szakasz igazgatóját a szarvasi járás gazdasági tudósítójává nevezte ki.

— **Oltó orvosok.** Az alispán a f. év folyamára Szarvasra dr. Mikolay István, Békésszentandrásra dr. Sinkovics György, Öcsödre dr. Baky Endre és Kondorosra dr. Dezső Antal orvosokat jelölte ki a himlőoltások teljesítésére.

— **Miniszteri kiküldött.** A vallás- és közokt. miniszter a folyó tanévre Dr. Pruzsinszky Jánost, a mintagimnázium tanárát, küldte ki a szarvasi főgimnáziumhoz a latin nyelv tanításának tanulmányozása céljából. A miniszteri kiküldött f. hó 20-án érkezik városunkba, s 21-én kezdi meg megbízatása teljesítését főtekintettel az alginimnáziumi osztályok latin nyelvi tanítására.

Járasköri gyűlés. A szarvasi járás kör tanítósa f. hó 7-én d. e. 10 órakor tartotta tisztújító közgyűlését Szarvason Pataki János alelnök elnökle alatt. A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya volt a tisztviselők megválasztása. A tisztviselők választása az alapszabályok utasítása értelmében titkosan történt. Elnök lett Pataki János ev. tanító, alelnök: Vukovinszky Emil kondorosi községi tanító, jegyzők: Hanó János és Molnár Jenő községi tanítók, pénztáros: Konyecsni János községi tanító, könyvtáros: Lászlófi Rózi óvónő. Az őszi közgyűlés Kondoroson lesz.

— **Elhunyt honvéd,** Balog György 76 éves öreg cigány, akit Gaga néven ismertünk, meghalt a múlt héten. Az öreg Gaga nem volt azonban mindig ilyen öreg és ilyen gyenge. 1848-ban ő is ott küzdött a nagy honvédseregben, nem is mint muzsikus, hanem mint vitéz honvéd. Damjanich katonája volt valaha az öreg Gaga és részt vett a szolnoki csatában is. Csekély nyugdíjából nyomorgott évek óta, hegedűjével hóna alatt járva a várost, míg most, mikor megváltotta a halál, az emlékezet reá tér és csak most tudjuk hogy az öreg Gaga is volt valaha fiatal is, vitéz is.

— **Baleset.** Gunda János tanyás volt Komlóvszki György tanyáján, a kuthoz ment s úgy látszik elszédült és beleesett a mély tanyai kutba. Holttestét csak másnap, mikor itatni akarták, találták meg.

— **A szarvasi nőegylet** választmányja f. hó 7-én Haviár Daniné elnökle mellett választmányi ülést tartott, amelyen három segélyért folyamodó kérelmének

kedvező elintézésén kívül Pokomándy Sándorné indítványára elhatározott, hogy a nőegylet a szarvasi főgimnázium két szorgalmas tanulója javára eddig évente adományozott 2 drb. 10—10 koronás arany ösztöndíját 20—20 koronára emeli fel s továbbá a tanító képző intézet egy szegény sorsu szorgalmas tanulója részére egy drb. 20 koronás arany ösztöndíjat létesít, amely már a folyó évben ki fog adatni a tanító képző intézet igazgatójának. Végül elhatározta, hogy a jövő hó folyamán valószínűleg Pünkösöd másodnapján az Erzsébet ligetben egy nagyszabású junialist rendez.

— **Tanulmányi kirándulás.** Főgimnáziumunkban már-már elmaradt a tanulmányi kirándulás. Minthogy azonban 15 tanuló jelentkezett időközben, a tanári kar jun. 19-25 napjaira engedélyezte a kirándulást Plenczner Lajos tanár vezetése mellett.

— **Emlékünnep.** Az eperjesi vértanúk emlékűnnepé, melyen Br. Prónay Dezső, egyetemes felügyelő fogja az emlékbeszédet tartani, június 11-én fog Eperjesen lefolyni. Ez ünnepen a szarvasi főgimn. tanári karát Udvardi Sándor tanár fogja képviselni. Ugyanő képviseli a tanári kart az orsz. ág. h. ev. tanár-egyesületnek jun. 9-én Eperjesen tartandó első közgyűlésén.

— **A „Leányegyesület“** t. tagjainak szives tudomására adjuk, hogy a könyvtár órát ezentul — a tavaszi és nyári hónapokban — csütörtökön 4 — 5-ig tartjuk meg. A könyvtárosok.

— **Szántó Gáspár hangversenye.** Szombaton este a Központ nagytermében igazi műélvezetben volt része azon pár embernek, a ki Szántó Gáspár hangversenyén megjelent. Mert csak alig pár ember jelent meg, a közönség tömege teljesen elmaradt. A publikum hozzá szokott már ahhoz, hogy a kávéházak plakátokon hívják meg nagyszerű hangversenyekre és előadásokra és a mikor megjelenik, része van egy pár minden orfeumból és dalszarnokból kicsapott ripacsnak jodlirozásában, így nem csoda, hogy nem bizott a szombat esti hangversenyben sem. — Szántó Gáspár, aki a szomszéd Mezőtur szülöttje s csak pár éve, hogy a mezőturi kereskedésből, ahol segéd volt, a világot jelentő deszkákra lépett, jelenleg a kolozsvári nemzeti színház első énekese. Hatalmas, erős bariton hangja van, amely csak úgy zengett a kávéház termében. A jelenlevő kis közönség valóságos óvációkban részesítette. Nehány magyar nótát, műdalt és egy opera részletet énekelt, a mely mind nagy hatást gyakoroltak. Különösen tetszett a most annyira divatos „Léha nóták“ és az

„Ott ahol a Maros vize“ kezdetű dal előadása.

— **Az orosházi „Szabad Lyceum“,** A napokban jelent meg füzet alakjában az orosházi „Szabad Lyceum“ 907—8. évi működéséről szóló elnöki jelentés. Pál Ernő, az ottani Lyceum nagy tudású és buzgó vezetője áttekinthető kimutatásokat közöl a jeles intézmény szorgalmas működéséről. Ezekből veszünk az alábbiakat: A Lyceum 907. nov. 24-től 908. márc. 22-ig összes 16 előadást tartott, 16213 hallgató érdeklődése mellett. Az előadások tárgya felett gazdag és változatos volt. Így pl. irodalom, történelmi, bölcséleti, egészségügyi, közgazdasági stb. előadások tartottak. A mellékszámok betöltésénél közreműködtek 30-an, az orosházi dalegylet pedig állandóan szerepelt. Ugyancsak a jelentésből tudhatjuk meg azt is, hogy Orosházán ipari továbbképző tanfolyamok is alakultak, szintén a Lyceum elnökének vezetése alatt. Mely tanfolyamok látogatása révén az iparosok saját foglalkozási körükre vonatkozó, általános szakirányu ismereteket szerezhettek. E tanfolyamokra beiratkozott összesen 305 iparos, akik osztályzatot is nyertek a hallgatott előadásokból. A tanfolyamokkal kapcsolatos kiállításon 1230 drb. kiállított tárgy szerepelt. Ezen ipari továbbképző tanfolyamokról legközelebb részletesebben is meg fogunk emlékezni, annál inkább is, mivel valószínűleg a szarvasi Lyceum is kísérletet fog tenni eme intézmény megvalósítására.

— **Elutasított színigazgató.** Volt idő, a mikor attól féltünk, hogy nem kapunk szintá sulatot a mi rozoga daszkaszínházunkba. De hát szaporodik az eszkimó a színészeletben is, a szintársulatok száma mind nagyobb annyira, hogy már jutna nekünk két társulat is. Legutóbb Molnár Gyula színigazgató nyújtott be kérelmet az előjárósághoz, hogy adják ki neki szeptember elsejétől a színházat. Az előjáróság természetesen, mivel a színházat már dr. Farkas Ferencnek adta ki, elutasította kérelmével.

— **Életunt öreg asszony.** Gyebnár Istvánné Szelják Mária 72 éves asszony nem tudta már tovább várni a késlekedő halált, nem tudni mi okból keseredett el annyira, de egyszer magára maradván a házban, felakasztotta magát. Mire észrevették, már elérte célját, — meghalt.

— **Erzsébetligeti panaszok.** A mi gyönyörű Erzsébetligetünket, amelyhez

ENERGIN

Egy egész doboz ára 2:50 korona

Kapható a gyógyszertárakban, de biztosan az **ENERGIN vállalatnál PÉCSETT,** mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hízoló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekinlőly által kitünő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL:

Siettetli a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart, biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését - jarítja és rendezi az emésztést.

FELNŐTEKNÉL:

Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást

nagyságra és szépségre hasonló alig van az alföldön, kezdi már polgárságunk sűrűbben látogatni, ezzel együtt azután mind sűrűbben merülnek fel a panaszok a tapasztalt hiányok felett. Így a liget dékfeleti részén a kunyhó mellett, ahol a köröndben virágoknak volt a helye, a középben szépen fel van halmozva egy dombra a föld és abban virul — nem virág, hanem paraj és gaz, ami az egész részt hasonlónak teszi valami elhagyott udvarhoz. Új padokat az idén nem állítottak fel, így vasárnap, amikor nagyobb tömeg jár ki, egyáltalán nem lehet ülőhelyet kapni, Panaszt tettek nálunk még azért is, hogy a két téren még vasárnap délután is, amikor tele van a liget, kis diákok football és füles labda játékot játszanak és nagy kedvteléssel dobják a labdát a nők kalapja és napernyője felé. Egy iparos ember elpanaszolta nálunk, hogy a legutóbbi vasárnap délután is összetörte egy ily labda a felelesége napernyőjét és egy ismerőse leányának kalapját. Igaz, hogy a terek játszótér céljaira vannak rendezve, de helyén volna, hogy a játékokat vasárnap délután a künn levő rendőrség ne engedélyezze, mert a földmivelő és iparos nép köznapokon nem járhat künn, hát legalább vasárnapi szórakozását ne engedjük megzavarni attól a néhány diaktól, a ki máskor is játszhatik a kertben, a mikor kevesen vannak a sétalók.

— **Huszárok Szarvason.** Nagy szenzációja van most Szarvasnak. Katonák, sőt lovas katonák, huszárok eleven huszárok jöttek átutazóban a városba. Van is ribillió, elszállásolás, kardcsörgetés a máskor csendes aszfalton, hol legfeljebb a karácsony vagy husvét látott eddig k. u. k. sarkantus csizmát. A közönséges czibil gavallérok, az utca máskor egyedül uralkodó Don Juánjai irigykedve vonulnak a háttérbe és legfeljebb azzal vigasztalódnak, hogy holnap a trombita szávára tovább vonul a sereg és ismét átveheti a tücsök csendes birodalmát!

— **Megyei alapítványok a Ludovikában.** Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter arról értesítette a vármegyét, hogy a budapesti Ludovika akadémiában két alapítványi hely üresedett meg, amelynek betöltése végett most pályázat útján szükséges gondoskodni. Az egyik alapítványos hely a megyéjé, a másik Szarvas községé. A második helynek előnyeit ezelőtt Bugyis Andor élvezte, aki most fejezte be tanulmányait. Az első hely alapítványosa pedig Németh Lukács volt, aki önként kilépett a Ludovikából.

— **Kitüntetett gazdasági cselédek.** A földmivelésügyi miniszter 14743 szám alatt kelt rendeletével Skultéti Pál nagyszénási gazdasági cselédet, Mészáros József gádorosi, Balla Sándor orosházi és Megyeri Márton pusztaföldvári gazdasági munkásokat elismerő oklevéllel és egyenként 100 K. jutalomdíjjal tüntette ki hosszas és kötelességű munkálkodásukért.

— **Tanyai tűz.** Sinka Elek tanya-épülete gyulladt ki a múlt héten a szent-andrási határban és égett le. A tűz valószínűleg onnan eredt, hogy kenyérsütésre fűtöttek a kőmezőre és a kicsapó láng a kémény valamely repedésén át a padlásra ju-

tott, a hol az ott levő gyulekony anyag és tető tüzet fogott. Az épület biztosítva volt és így részben a kár megtérül.

— **Ovodai majális.** A harmadik kerületi ovoda majálisa f. hó 23-án lesz dél után az ovoda helyiségében. Az érdeklődőket ez uton is meghívja Lászlófi Rózsi óvónő.

— **Gondos szülőknek** igen sok keserűséget okozott eddig, hogy étvágytalan, gyengébb gyermekeiket képtelenek voltak kielégítően táplálni, és erőhöz juttatni. Hála az orvostudomány haladásának, ezen nehézséget most végkép megszüntette egy korszakos magyar találmány: az „Energin” csukamájolajcsokoládé, melyet a legtöbb gyermek csemege gyanánt kér, nemcsak hogy feltűnően fokozza az étvágyat, de rendkívüli tápértéknél lényegesen hozzá is járul a szervezet gyarapításához.

Piaczi árak.

1908. május hó 15-én

	frt.	kr.
Ó Buza piros	11	20
Mercantil új buza	10	70
Sárgás buza	10	40
Árpa	5	85
Zab	6	80
Morzsoltsó tengeri	5	80
Köles	4	40
Luczerna mag	78	00
Hizott sertés		43

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtúr	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk. "	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind. "	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk. "	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk. "	5 35 "	3 22 "	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 "	5 40 "	—

Mezőhegyes	ind.	—	9 18	—
Orosháza	érk. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk. "	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind. "	8 44 "	1 44 "	8 26
Mezőtúr	érk. "	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é = éjjelt, n = nappalt jelent.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a község képviselőtestülete által a honvéd hadapródiskoláknál létesített s a f. tanév végével megüresedő egy alapítványi hely betöltése iránt pályázatot hirdet.

Feltételek:

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó Szarvas község előljárósága által kiállított községi illetőségi bizonyítvánnyal.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd, vagy közös hadseregbeli tényleges állománybeli orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleménnyel; a beoltás pedig — amennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlő oltási bizonyítvánnyal.

3. A megkívánt előismeretek: valamely középiskola (gimnázium, reál iskola, polgári

iskola) négy alsó osztályának legalább „elégséges” eredménnyel történt elvégzése;

Ezen előismeretek igazolandók az elmult iskolai év végbizonyítvánnyal és a folyó iskolai év félévi iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elégséges” eredménnyel le tett felvételi vizsga által.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet: igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviselethez vonatkozó adat nem foglaltatik, vagy ha a belépésnél közvetlenül, valamely nyilvános iskolából történik.

5. A betöltött legkisebb és a tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a tul nem haladott 16-ik életév, amely megállapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevéllal, vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. Szarvas község képviselőtestülete által 1908. kgy. szám alatt kiadott, s felsőbb hatóságilag is jóváhagyott alapító oklevél 3. §-a szerint az alapítvány élvezetében kizárólag Szarvas községi illetőségű ifjak részesülhetnek.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények Szarvas község képviselőtestületéhez címezve 1908. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 11 órájáig adandók be a község főjegyzőjéhez.

Kelt Szarvason, 1908. évi május hó 14.
Salacz József, Kovács János,
főjegyző. bíró

Hirdetmény.

Az esküdtbírósról szóló 1897. évi XXXIII. t. c. 10. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az esküdtbírák alaprajstromát a község házában folyó évi június hó első napjától kezdve tizenöt napon át bárki megtekintheti, — továbbá, hogy akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e tizenöt nap alatt bárki felszólalhat és hogy a felszólalásokra, melyek a főjegyzői irodában közszemlére lesznek kitéve, további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet.

A felszólalásokat és észrevételeket a községi bírónál írásban kell beadni, vagy szóval előterjeszteni.

Szarvason, 1908. évi május hó 14-én.
SALACZ JÓZSEF, KOVÁCS JÁNOS,
főjegyző. bíró.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a bikazugi 67 hold herés 1908. évi május hó 19-én (kedden) d. e. 9 órakor a bikazugi 22 hold 253 négyszögöl herés 1908. évi május hó 20-án (szerdán) d. e. 9 órakor, a krakkó alatti 10 hold 650 négyszögöl herés és a cigányéri 46 hold 228 négyszögöl herés 1-ső kaszálása 1908. évi május hó 22-én (pénteken) d. e. 9 órakor fog nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatni.

Szarvas, 1908. évi május hó 15-én.
SALACZ JÓZSEF, ROSZIK,
főjegyző. t. bíró.

Versenytagyalási hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a község tulajdonát képező három (kákai, rózsási, kondorosi) külső iskola tantermet kibővítetteti, illetve átalakíttatja. Ezen munkák kivitelének biztosítása céljából az 1908. évi június hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára Szarvas

község tanácstermében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig Szarvas község iktatójához annál inkább nyujtsák be, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlathoz 170 (Egyszázhetven) korona bánatpénzzel a községi közpénztárba történt letételt igazoló letéti nyugta csatolandó.

Az ajánlatok borítékának felírása a következő:

"Szarvas község előljáróságának Szarvason. Ajánlat az 5790/908. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt átalakítási munkálatokra.

A munkálatra vonatkozó terv, költségvetés, munkafeltételek a községi főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati nyomtatvány díjtalanul beszerezhető,

Szarvas, 1908. évi május hó 6-án.

Salacz József Roszik,
főjegyző. t. bíró.

Árverési hirdetmény

Alólirott községi előljáróság ezenel közhírré teszi, hogy az „Árpád“ szálló épületében lévő II-ik sz. bolt (Litauszky-féle), 1 kaszinói és 8 bazár helyiség a község háza tanácstermében 1908. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor főt nyilvános árverésen 1908. évi október 1-től 6 évre bérbe adatni.

A II-ik számú (Litauszky-féle) bolt helyiség kikiáltási ára 460 korona.

A kaszinói helyiség kikiáltási ára 800 korona.

A nyolcz bazárhelyiség kikiáltási ára egyenként 160 korona.

A képviselőtestület 68/908. kgy. számú határozatával jóváhagyot árverési feltételek szerint tartoznak árverelő az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékat bánatpénzzel készpénzben letenni a legtöbbet ígérő pedig köteles ezen összeget az árverésen elért és egy évi bérösszegnek tekintendő összeg felerésze erejéig azonnal kiegszítani. Ezen összeg óvadék gyanánt fog szolgálni, bérló javára takarékpénztári betétként kezeltek.

A részletes árverési feltételek a községi főjegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, Szarvason, 1908. évi május hó 5-én.

Az előljáróság nevében:
Salacz József Roszik,
főjegyző. t. bíró.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség központi választmánya az 1889. évi XV. t.-c. 145. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására vonatkozó munkálatait f. évi március hó 2-án megkezdte.

Az ideiglenes névjegyzék és a kihagyottak névjegyzéke f. évi május hó 5-től 25-ig lesz a városháza tanácstermében közszemlére kitéve.

A névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII t.-c. 44. §-a értelmében felszólalni és ezen felszólalás ellen észrevételt tenni lehet. A felszólalások folyó évi május 5-től 15-ig adhatók be; az észrevételek pedig május hó 16-tól 25-ig fogadtnak el. A felszólalások és észrevételek a központi választmányhoz intézendők s a községi előljáróságnál nyujtandók be.

A központi választmány a felszólalások és észrevételek felett július 20-ig határoz. E határozatok július 20-án a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek, illetve az 1899. évi XV. t.-c. 146. §-ának a., b., c. pontjai esetében az érdekelteknek kézbesitetnek. A reggeli 8 órától déli 12 óráig közszemlére kitétt névjegyzék és felszólalások az 1874. évi XXXIII. t.-c. 43. §-a értelmében délutáni 2 órától 6 óráig mindenki által lemásolhatók.

Azok, kiknek felszólalása, vagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig, kiknek a határozat kézbesitetett, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curia-hoz felelkezéssel élhetnek, mely a központi választmány elnökének nyujtandó be.

Kelt Szarvason. 1908. április hó 25.

Dr. Dancs Szilárd sk. Kovács János sk.
jegyző. elnök.

Hirdetmény.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-c. 51. §-ának pontos végrehajtása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszter 36451/VII-1. sz. alatt kibocsájtott rendelete s az ehhez csatolt és az aranka írtásra vonatkozó utasítás értelmében közhírré tétetik, hogy a község területén az itteni éghajlata s rendes növény-

fejlődési viszonyokhoz képest az aranka irtást f. évi május hó 31-től június hó 10-ig eső napokon kell végrehajtani.

Felhivatnak mindazon kisbirtokosok és kiscgazdák, a kik a község területén eladásra lóhere vagy lucerna magot termelnek, hogy a földművelésügyi minister urnak idézet rendeletével együtt kiadott irtási utasítására figyelemmel, a mely utasítás teljes szövegét a község házában megtekinthetik, a fent kitétt napokon eszközöljék.

Az a birtokos vagy kiscgazda, ki az irtásra vonatkozó rendelkezésnek ezen hirdetményben foglalt, időben nem tesz eleget, az 1894. évi XII. t.-cz. 95 §-a szerint kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

A községi előljáróság az összes lóhere és lucernás földeket az irtásra kitűzött határidőt követő 10 nap alatt kiküldöttel fogja felülvizsgálni s a mulasztókat az eljárásra illetékes hatóságnak jelenti be.

A ki a meghatározott időben az irtást elmulasztja, a helyett a büntetésen kívül az irtást a községi előljáróság a mulasztó költségére fogja elvégeztetni.

Szarvas, 1908. évi május hó 2-án.

Salacz József, Kovács János,
főjegyző. bíró.

Egy jó családból

való fiu azonnal felvétetik

Perczel János,
szukrásznál.

1-3

Elvállalok minden féle épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A legolcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekinthető nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden körégő lámpára alkalmazható, 80—90 gyertya fényvel 16 óránként 1 liter petroleum fogyasztással. Lakások részére a legszebb világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt üveg, porcellán, tükör, képkeret, hajlított székek és mindenféle lámpákból álló raktáramat.

Gross Sándor.

Szarvas, Kossuth-tér.

Megérkeztek a legjobb minőségű befótes üvegek.

Elvállalok mindennemű képkeretezést a legújabb és legdiszesebb keretekben

Lakadalmokra edényi kölcsönzők mérsékelt árában.

A NAP és A HIR

a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghívebb, legtüzeesebb szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapjai
Tessék mutatóságot kérni!

Magyarország legkitünőbb 3 lapja.
A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJAI:

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR

A NAP ujságvállalat reggeli lapja.

A Hir előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

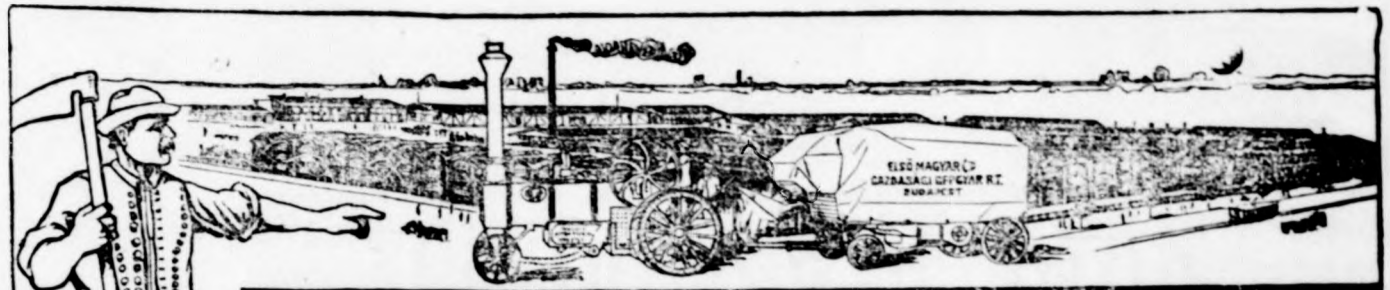
A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— — —	K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A ki a „Fidibuszra“
legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes „FIDIBUSZ-NAPTART“-t.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**, úgyszintén **maránjárak** (uti-n. ozdonyok) cseplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

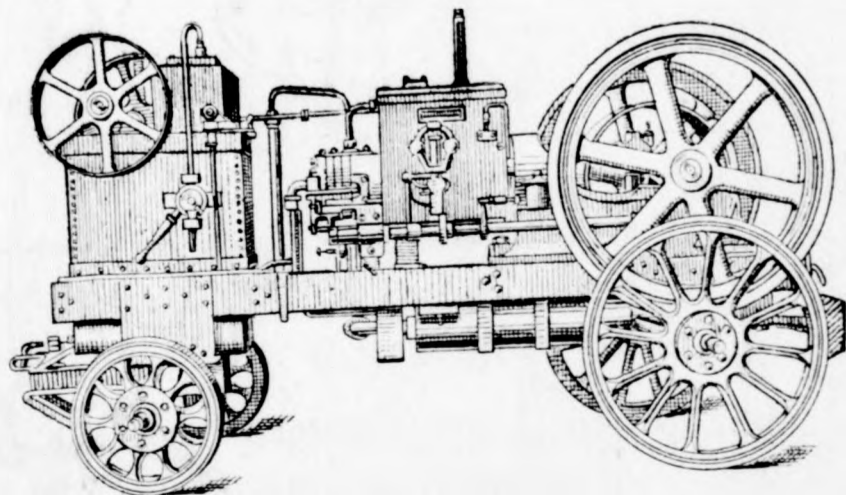
CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto“ benzin-motorok cséplési célra

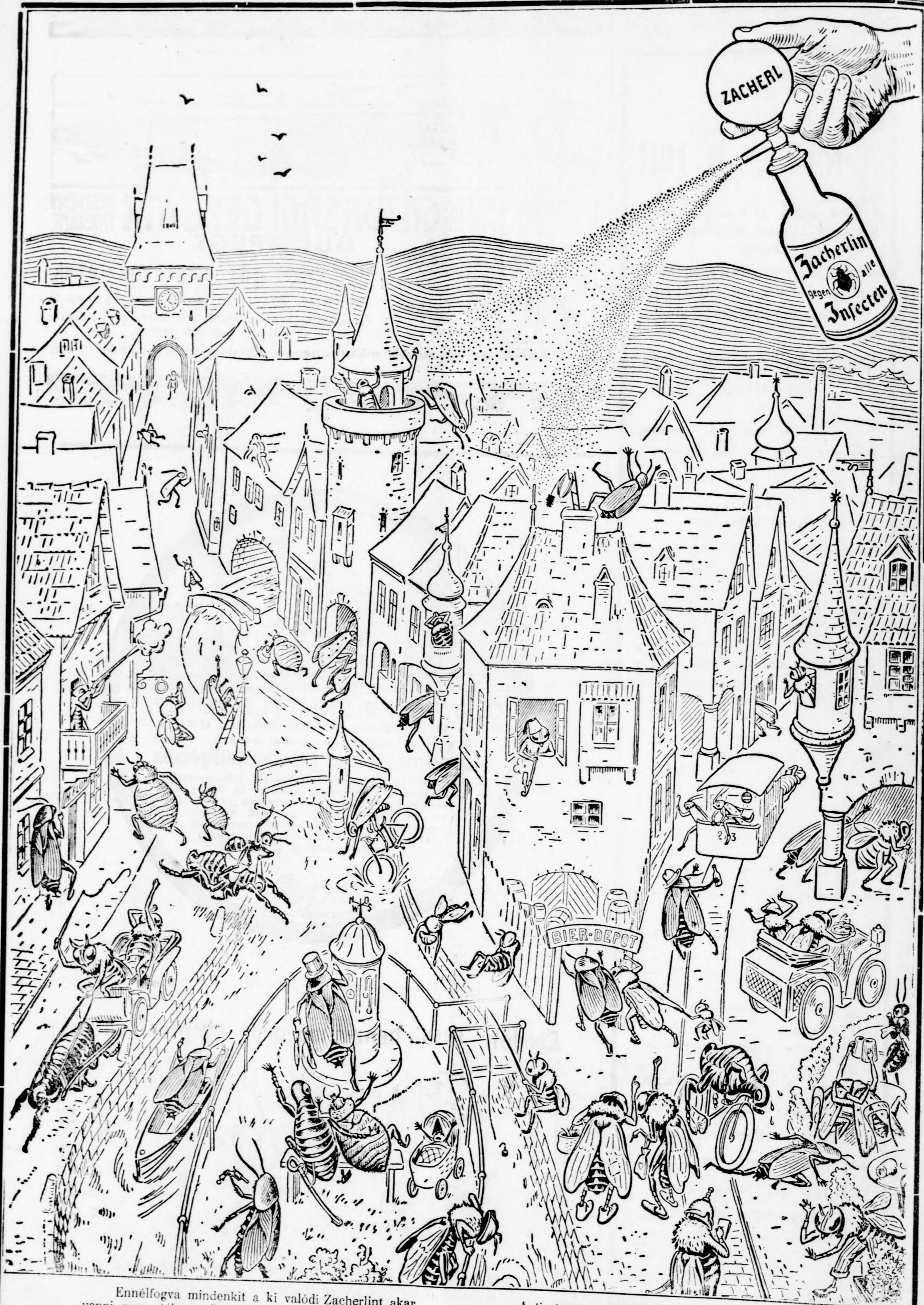
Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és kocsz tüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatokól melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.

A tisztességes becsületes kereskedő éberen ügyel arra, hogy ha vevője utólréhtlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatuumot.
Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.